

SALARIS

Goedbetaald poetsen

Schoonmakers in hele land staken. Vakbonden spreken van uitbuiting en uitpersing, maar wie schrobt en veegt, verdient meer dan elders in Europa

Fleuriëtte van de Velde

Nederland vervuilt. In de treinen, op stations en op Schiphol puilen de vuilnisbakken uit en slingeren etensresten en ander afval rond. Steeds meer schoonmakers staken. Ook bij bedrijven, zoals het hoofdkantoor van staatsbank ABN AMRO, dagblad *De Telegraaf* en bij uitkeringsinstantie UWV, hebben zij het werk neergelegd. In de stationshal van Utrecht Centraal hielden vierhonderd stakers een estafette-zitactie.

Gesteund door vakbond FNV Bondgenoten eisen de schoonmakers voor hun nieuwe cao een loonsverhoging van 3 procent, reiskostenvergoeding en scholing, zoals Nederlandse les. De FNV spreekt van 'uitbuiting' en van een 'zwakke groep'. Want schoonmakers zijn laagopgeleid, spreken niet of nauwelijks Nederlands en kunnen daardoor niet goed voor zichzelf opkomen, zo zegt de bond. Het CNV doet niet aan de staking mee omdat het de looneis te hoog vindt, maar vindt wel dat werknemers worden 'uitgeknepen'.

Is dat zo? Een voltijds werkende schoonmaker verdient gemiddeld 1.520 euro per maand, 10 euro bruto per uur. Dat is meer dan het minimumloon van 1.407 euro bruto per maand. Netto blijft er zo'n 1.250 euro per maand over.

Het gaat om ongeschoold werk met weinig verantwoordelijkheid. Stratenmakers, beveiligers, caissières en medewerkers aan de lopende band verdienen grofweg hetzelfde. Net als starters met een behoorlijke opleiding. Een beginnende crèche-medewerker, met een driejarige mbo-opleiding op zak, verdient 1.750 euro bruto per maand en kan doorgroeien naar maximaal zo'n 2.350 euro.

In vergelijking met omliggende landen is schoonmaken in Nederland een goedbetaalde baan. In de Europese Unie staat Nederland in de top-5 van landen

die het hoogste bruto-uurloon hebben voor schoonmaakwerk.

Opmerkelijk is dat de bonden streven naar een salaris van 130 procent van het minimumloon. Want wat is het minimumloon nog waard als zelfs de verdiensten voor ongeschoold werk daar ruim boven moeten zitten? 'Wij vinden dat je je gezin ervan moet kunnen onderhouden,' zegt woordvoerder Marco van Moort van FNV Bondgenoten.

Probleem is eerder dat 80 procent van de 150.000 schoonmakers in deeltijd werkt. Dan kan het inderdaad lastig zijn een gezin te onderhouden. Volgens de FNV is het moeilijk om een voltijdcontract te bemachtigen.

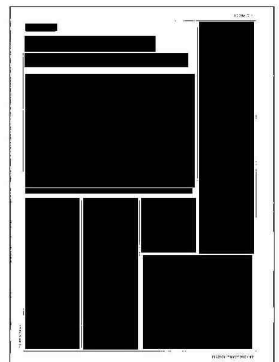
Voltijdcontracten zijn er wel, vooral bij middelgrote en kleine bedrijven, zegt Hans Simons, voorzitter van de werkgeversvereniging van schoonmaakbedrijven OSB en oud-staatssecretaris van Volksgezondheid (PvdA). Simons wijst erop dat in de branche veel vrouwen werken. Die kiezen bewust voor een deeltijdbaan omdat ze die kunnen combineren met de zorg voor hun gezin. Simons vindt een looneis van 3 procent in deze tijd te hoog. Schoonmaakbedrijven, maar ook hun opdrachtgevers, hebben last van de economische crisis en de winstmarges zijn volgens hem klein. Eerder noemde hij 1 procent loonsverhoging redelijk. Over het vergoeden van reiskosten wil hij praten.

De stakers klagen ook over de werkdruk. Die is volgens hen zo gestegen, dat zij hun werk niet meer goed kunnen doen. Daar

hebben zij een punt. De concurrentie tussen schoonmaakbedrijven is enorm. Daardoor bieden bedrijven opdrachtgevers steeds lagere prijzen. Dat moet ergens worden terugverdiend. Als een opdrachtgever met een ander, goedkoper schoonmaakbedrijf in zee gaat, heeft dat vaak direct gevolgen voor de schoonmakers. Die zijn niet verbonden aan een schoonmaakbedrijf, maar aan het 'object' dat zij schoonmaken, het bedrijf, het station. Zo kan het gebeuren dat schoonmakers dezelfde ruimte opeens niet meer in een uur, maar in drie kwartier moeten schoonmaken. Of met één collega minder. Het CNV wijst erop dat op die manier een, en dus inkomen van de schoonmakers, worden 'afgesnoept'.

Met efficiënter werken is niets mis, maar in de schoonmaakbranche is dat ten koste gegaan van de kwaliteit. Menig kantoormedewerker heeft dat de afgelopen jaren gemerkt: er wordt minder vaak gestofzuigd, bureaus worden geaaid in plaats van geboend en of daarvoor een ander doekje dan voor de wc wordt gebruikt, is nog maar de vraag. Volgens de FNV houden opdrachtgevers en schoonmaakbedrijven elkaar in een 'commerciële wurggreep'. Werkgeversvoorman Simons erkent het probleem. 'Het is ogen dicht, laagste prijs. De grens van wat verantwoord schoonmaken is, is echt bereikt.'

Simons noemt het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de schoonmaakbedrijven en de opdrachtgevers, zoals Schiphol en de Nederlandse Spoorwegen, om de kwaliteit van het

schoonmaakwerk terug te brengen in de onderhandelingen over de contracten. Lange tijd hielden de opdrachtgevers zich buiten het conflict. Onlangs zegden zij toe te willen meewerken aan een oplossing. Voor de bonden was die handreiking afgelopen week reden weer met de werkgevers te gaan praten. Maar als de OSB niet met een volgens de FNV fatsoenlijk bod komt, gaan de stakingen door.

Uw salaris vergelijken?
www.elsevier.nl/salaris

De Europese top

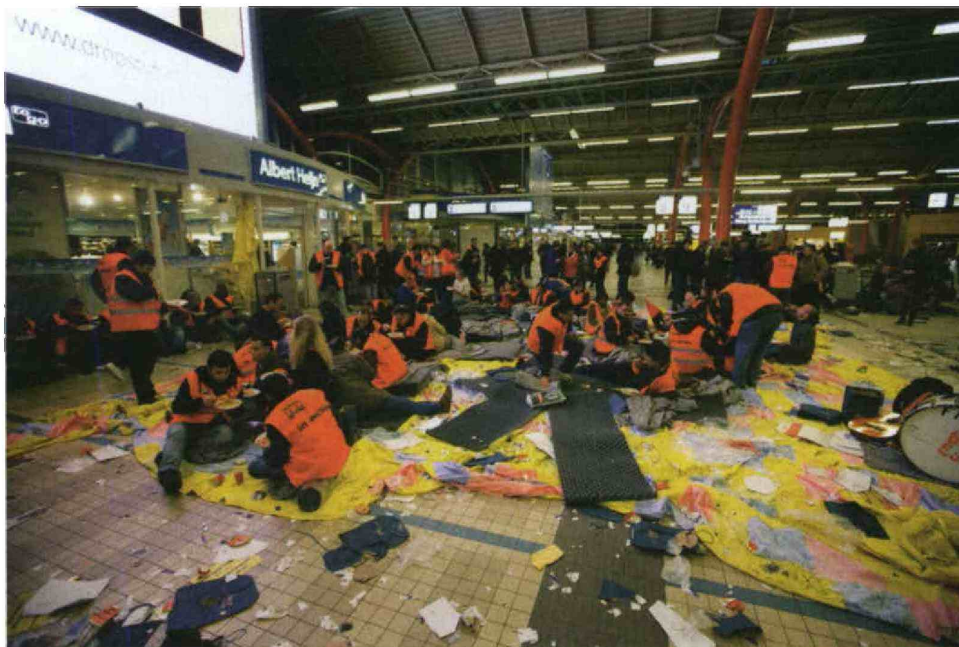
Uurloon schoonmaker 2008

Noorwegen	€	17,00
België		11,17
Zwitserland		11,00
Zweden		10,60
Nederland		9,70
Frankrijk		8,84
Duitsland		8,15
Groot-Brittannië		7,40

© ELSEVIER BRON: EFCA

Wat verdient een schoonmaker?

Beroepen met vergelijkbaar brutojaarsalaris

Op treinstation Utrecht Centraal staken vierhonderd schoonmakers: ze willen hoger loon en Nederlandse les

Foto Jeroen Jumelet/WFA